

متأسفانه سن تشخیص ناشنوایی در کشور بین ۲/۵ تا ۳ سالگی است و در این سن اقدامات طبی و توانبخشی نتایج چندان مثبتی به همراه ندارد و فرد دچار مشکلات زبانی و ارتباطی و به دنبال آن مشکلات تحصیلی، اجتماعی، روانی، شغلی، فرهنگی و اقتصادی می‌گردد برنامه غربالگری، تشخیص و مداخله به هنگام شنوایی نوزادان و شیرخواران به منظور کشف نقائص شنیداری و انجام مداخله زود هنگام طراحی شده و مشتمل بر سه بخش غربال، تشخیص و مداخله می‌باشد، هر بخش می‌بایست به ترتیب تا یک ماهگی، سه ماهگی و شش ماهگی شیرخوار به انجام رسیده باشد.

پیکری:

در برنامه غربالگری، تشخیص و مداخله به هنگام شنوایی نوزادان و شیرخواران عبارتست از هماهنگی و ترغیب والدین برای مراجعه به مرحله دوم غربالگری (در صورت نیاز به AABR) و یا در صورت لزوم مراجعه مجدد برای TEOAE، و یا مراجعه نوزادان دارای عوامل خطر در سال اول دو بار (قبل از ۶ ماهگی و قبل از ۹ ماهگی) و در سال دوم (قبل از ۱۸ ماهگی) و سال سوم (قبل از ۳۰ ماهگی) همچنین مراجعه نوزادان ارجاع از مرحله غربال به مرحله تشخیص و یا مرحله مداخله براساس دستورالعمل انجام می‌شود

نوزاد High risk در این طرح، نوزادی است که حداقل یکی از عوامل خطر زیر را دارا باشد:

۱- وزن زیر ۱۵۰۰ گرم در بدو تولد

۲- بدشکلیهای سر و صورت و وجود زائده در گوش، فرو رفتگی در اطراف گوش (pit)، انسداد کانال گوش، وجود سوراخهایی در اطراف گوش و ...

۳- بستری شدن بیش از ۴۸ ساعت در NICU

۴- سابقه خانوادگی کم شنوایی

۵- سابقه تعویض خون در دوره نوزادی

۶- عفونت داخل رحمی (TORCH)

۷- مصرف داروهای اتوتوکسیک در دوران بارداری و نوزادی

۸- سابقه ابتلا به مننژیت

۹- سابقه تروما به سر که منجر به بستری شدن شیرخوار گردد.

۱۰- نوزاد حاصل از ازدواج خویشاوندی

۱۱- سابقه ونتیلیسیون

۱۲- نوزادی که پس از انجام غربالگری و دریافت نتیجه سلامت شنوایی، پس از آن به هر علتی در بیمارستان بستری شده و کشت خون مثبت یا تعویض خون یا مصرف داروهای اتوتوکسیک و یا سابقه تروما به سر داشته باشد و یا مبتلا به مننژیت شده باشد، مجدداً باید غربال شود.

پس از انجام غربالگری نوزادان به سه دسته تقسیم می شوند :

۱) کودکان با پاسخ گذر: در این گروه با توجه تقسیم بندی کلی نوزادان به دو دسته نوزادان با وجود عوامل خطر (high Risk) و نوزادان بدون وجود عوامل خطر (well baby)، به ترتیب زیر عمل خواهد شد

الف - نو زاد بدون عوامل خطر (Well baby): ضمن ارائه بروشور آموزشی حاوی اطلاعاتی در زمینه مراحل مختلف تکامل شنیداری شیرخوار به خانواده، ترخیص میشود و در مواردی که نیاز به انجام غربال پس از ترخیص می باشید به والدین کلیه کودکان یادآوری می شود در مراکز پس از ثبت در سامانه تحت پیگیری قرار میگیرد

ب - نو اد دارای عوامل خطر (high risk): انو ادان میبایست در کوتاهترین زمان ممکن و حداکثر تا یک ماهگی مورد آزمون AABR قرار گیرند و در مراکز پس از ثبت در سامانه تحت پیگیری قرار میگیرد

۲) کودکان با پاسخ ارجاع: کلیه کودکانی که در این گروه قرار میگیرند، باید در کوتاهتری زمان ممکن و حداکثر تا سن یک ماهگی مورد آزمون AABR قرار گیرند

این کودکان پس از انجام آ مون AABR به دو دسته تقسی میشوند:

۱) کودکان با پاسخ گذر: AABR در خصوص ای کودکان نیز با توجه به تقسیم بندی کلی نو ادان به دو دسته نوز ادان دارای عوامل خطر □ و نو ادان بدون عوامل خطر به ترتیب زیر عمل خواهد شد

الف - نو ادان بدون عوامل خطر: ضمن ارائه جزوه آموزشی حاوی اطلاعات در زمینه مراحل مختلف تکامل شنیداری نو زاد به خانواده، ترخیص میشوند-

ب - نو ادان دارای عوامل خطر: این نو زادان علیرغم گذراز آزمون AABR، باید بطور مرتب پیگیری شوند (در سال اول دو بار قبل از 6 ماهگی و قبل از 9 ماهگی، در سال دوم قبل از 18 ماهگی و در سال سوم قبل از 30 ماهگی مورد آزمون مجدد AABR قرار گیرند و در صورت ضرورت حداقل یکبار آزمون ABR تشخیصی برای آنها انجام شود و مراحل تکامل شنیداری نو زاد در هر بار انجام غربال بررسی گردد

2) کودکان با پاسخ ارجاع AABR این گروه از شیرخواران مطمئناً دارای مشکل شنوایی هستند و باید هرچه سریعتر برای ارزیابی تشخیصی به نزدیکترین مرکز تشخیصی که مورد تأیید کمیته استانی میباشد، ارجاع شوند و حداکثر تا سن 3 ماهگی تشخیص بیماری کودک مشخص شود

۳) کودکان با پاسخ ناکامل: در گروهی از کودکان بنابر دلایلی از قبیل وجود مایع در داخل گوش، وجود سرو صدا در محیط، کالیبره نبودن دستگاه، شرایط نامناسب کودک، عدم پذیرش والدین و ... انجام 3 بار تست کودک امکانپذیر نمیگردد. این گروه از کودکان باید در اولین فرصت و با فاصله یک هفته برای انجام غربالگری مجدداً مراجعه نمایند. در مراجعه مجدد برای آنها سه بار TEOAE انجام شود. در این حالت کودکان به دو گروه با پاسخ گذر و پاسخ ارجاع تقسیم می گردند.

کودکان با پاسخ گذر و بدون عوامل خطر ضمن دریافت جزوه آموزشی ترخیص می شوند. برای کودکان با پاسخ گذر و دارای عوامل خطر و کودکان با پاسخ ارجاع ، AABR انجام میشود. اگر پاسخ کودک باز هم ناکامل باشد باید هرچه سریعتر تست AABR انجام شود

فلوجارت برنامه ملی غربالگری، تشخیص و مداخله فرمالتی به موقع شنوایی نوزادان و کودکان بر اساس تقاهم نامه وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و سازمان

نوزاد زنده متولد شده است

در اولین مراقبت در زمان نوزادی آیا غربالگری شنوایی انجام شده است؟

بلی

گرفتن مستندات از خانواده و ثبت در سامانه

آیا اختلال شنوایی بر اساس نظر ادیولوژیست دارد؟

بلی

گرفتن مستندات از خانواده و ثبت در سامانه

پیگیری مستمر نوزادان و کودکان

خیر

ارجاع به واحد غربالگری مربوطه (بر اساس لیست پیوست)

گرفتن نتیجه غربالگری

گرفتن مستندات از خانواده و ثبت در سامانه

خیر

خروج از برنامه با دریافت پمفلت های آموزشی